

Történelem, határok, Guantanamo/Gitmo

1959 január 1-je, a kubai forradalom kitörése óta az Egyesült Államok és a Kubai Köztársaság közötti kapcsolatok fokozatosan romlottak és rövid idő alatt igen mélyre süllyedtek. 2014. december 17-én a két ország vezetője, Raúl Castro és Barack Obama bejelentették a kapcsolatok rendezéséről szóló kölcsönös szándékot. A kapcsolatok normalizálása egy hosszú folyamat és ennek egyik lassító tényezője a kubai területen található, de amerikai fennhatóság alatt álló Guantánamói Haditengerészeti Bázis kérdése, ugyanis a kubai kormány egyértelműen tisztázta a tárgyalások elején, hogy a kétoldalú kapcsolatok rendezésének egyik feltétele, hogy az Egyesült Államok feltétel nélkül visszaszolgáltatja a területet Kubának és kivonul onnan.

A Guantánamói Haditengerészeti Bázis, amit az angolszász sajtó röviden csak Gitmo-nak hív, enklávéként működik egy szigetországban. Sziget a szigeten, ami nemcsak területileg és emiatt joghatóságilag alkot határt, hanem a működéséből adódóan komoly szociális és mentális határt is hozott létre az emberek között, hiszen két olyan ország kényszerül együttélésre, amelyek között több mint 50 évig még csak diplomáciai kapcsolat sem volt, illetve a külpolitikában is jelentős gátat szab a kapcsolatok további rendezésében, sőt, sokakban erkölcsi kérdésként merül fel a létezése.

A Bázisnak természetesen nagyon fontos **geopolitikai jelentősége** volt, amikor az amerikaiak létrehozták. Ebben az időben kezdődött meg a Panama-csatorna építése a térségben és a Guantánamói-öböl elhelyezkedésének köszönhetően az Egyesült Államok az új csatornához vezető út feletti ellenőrzést biztosította magának. Az idő múlásával veszített ebből a szerepéből, de helyette kapott további fontos ellátandó feladatokat. (Horvát, 2013)

Jelenleg ezen a száraz, hegyvidéki tájon közel nyolc méter magas őrtornyok magasodnak ki. Fialat fegyveres tengerészgyalogosok állomásoznak folyamatosan éberen és amerikai repülőgépek figyelik a Karib-tenger türkizkék vizét. A bázison öt olyan móló található, ami több mint 40 hajó befogadására alkalmas, van két repülőtér, 2000 lakóépület, 397 ellenőrzőpont, egy templom, egy kórház, benzinkutak, egy bevásárlóközpont, két mozi, és több mint 6000 tengerészgyalogos. A Guantánamói-öböl gyakorlatilag egy mikro-város. (El País, Faus, 2015a)

A Guantánamói Haditengerészeti Bázis története

Guantánamo Kuba délkeleti részén fekszik, 64 km-re Santiago de Cubától, Kuba második legnagyobb városától és 920 km-re Havannától, a fővárostól. A Guantánamói-öböl két öbölből áll. A haditengerészeti bázis az első öbölben található, ami 19 km hosszú és 8 km széles. A mögötte lévő, sokkal szélesebb és mélyebb öböl már kubai terület, a kubai kormány fennhatósága alatt van. A Bázist hivatalosan 1903 decemberében avatták fel, de valójában már 1898 júniusa óta amerikai haditengerészek tartózkodtak ott a spanyol-amerikai háború miatt.

Kuba a nagy földrajzi felfedezések után spanyol gyarmat volt, de 1895-ben lázadás tört ki a spanyol fennhatóság ellen. Ezzel a mozgalommal kezdődött meg a kubai függetlenségi harc. Az amerikaiak egy máig tisztázatlan incidens miatt, beléptek a háborúba a kubaik oldalán, ezzel megkezdődött a háború a régi birodalom és az új feltörekvő hatalom között. Az amerikai elnök gyorsan csapatokat küldött a szigetre és az amerikai flottának sikerült is visszaszorítania, majd kiűzni a spanyolokat Kubából. (García Barcala, 2016)

1898. december 10-én Spanyolország és az Egyesült Államok aláírta a Párizsi békét. Ebben a megállapodásban Spanyolország lemondott az utolsó gyarmatairól az Egyesült Államok javára. Köztük volt Kuba is. A Madrid és Washington közötti konfliktus végén amerikai csapatok állomásoztak Kubában és még nem lehetett biztosan tudni, milyen jövőt szánnak a szigetnek. Az Egyesült Államokon belül többen szerették

volna Kubát annektálni és plusz egy államként a születőben lévő birodalomhoz csatolni. Azonban mégis erősebbek voltak azok a hangok, amelyek az önrendelkezés jogára alapozva, hivatkozva az Egyesült Államok Függetlenségi Nyilatkozatára és figyelembe véve az erős kubai függetlenségi vágyat úgy döntöttek, hogy visszavonják a katonáikat a szigetről. (Blog de Banderas, 2013)

1901-ben ült össze a Kubai Alkotmányozó Nemzetgyűlés, amely az új állam alkotmányának elkészítéséért volt felelős. Azonban ahogy megkezdték a munkát, számos nehézséggel találták szemben magukat. (Ramírez Cañedo, 2016)

1901. február 27-én az amerikai Szenátus és a Képviselőház jóváhagyták a „Platt kiegészítést” (amelyet a connecticuti szenátusról, Orville H. Plattról neveztek el), és amely tervezetet március 2-án McKinley elnök alá is írt, így törvény lett belőle. Ez a „Platt-kiegészítés” egy módosítása lett az új kubai alkotmánynak, amely szabályozta a két állam közötti jövőbeni kapcsolatokat illetve sokak meglepetésére a szerződés számos cikket jogot biztosított az amerikai kormánynak, hogy amikor úgy ítéli meg, akkor beavatkozhat Kuba bel- és külügyeibe. (Blog de Banderas, 2013)

A kubai alkotmányozó nemzetgyűlésnek egyszerre kellett szembenéznie a kubai vággyal, hogy létrejöjjön egy új köztársaság és megfelelni az amerikai elvárásoknak, hogy a beavatkozás jogát Spanyolország után immár az Egyesült Államok kezébe kerüljön. Az Egyesült Államok azzal fenyegette a kubaiakat, ha nem fogadják el az új feltételeket, akkor nem vonják vissza a csapataikat és megmarad az amerikai katonai megszállás a szigeten. A kubaiaknak nem maradt más választásuk, mint elfogadni a módosítást és egyúttal megszilárdítani a régi álmat, hogy megszületessen a köztársaságuk. Végül, ezekkel a feltételekkel 1902. május 20-án kikiáltották a Kubai Köztársaságot. Egy évre rá, 1903. május 22-én Tomás Estrada Palma, Kuba első elnöke aláírta azt a Kubai-Amerikai Szerződést, amelyben az Egyesült Államoknak teljes körű ellenőrzést és joghatóságot biztosított a guantánamói terület felett, hogy az haditengerészeti bázisként és árubezállításra alkalmas területként működjön, megadva neki így a lehetőséget, hogy a kereskedelmi útvonalakat felügyelje. (Blog de Banderas, 2013)

1934. május 29-én egy új megállapodást írt alá a két ország Washingtonban. Franklin Delano Roosevelttel, az új amerikai elnök, aki meghirdette a jó szomszédosság politikáját, aláírta a Kuba és az Egyesült Államok kapcsolatáról szóló szerződést, amelynek 3-dik cikkelye kimondta, hogy az 1903-ban aláírt szerződéstől csak mind a két fél beleegyezése és egyetértése esetén lehet eltérni, tehát a módosításra vagy hatályon kívül helyezésre csak akkor van esély, ha a felek meg tudnak egyezni. (Ramírez Cañedo, 2016) Mivel a felek azóta sem tudtak megegyezni a változtatásról, a szerződés továbbra is érvényben van.

A Bázis jelentős hatást gyakorolt Guantánamo tartomány gazdaságára, ami egyébként egy elhagyatott terület és elég rossz összeköttetésben áll az ország többi részével. Ráadásul a környező országokból, Jamaicából és Haitiről nagyon sok bevándorló akart a bázison munkát találni. Ez a bevándorlás olyan jelentős volt, hogy mára már a vezetéknevek már leginkább francia vagy angol eredetűek. (BBC, Rainsford, 2014)

Ekkor kezdtek kis iparágak is megtelepülni ott, hogy kiszolgálják a katonai enklávé. Gyümölcs, krokodilbőr, textiláru, rum, sör, cigaretta és szivar mind kelendő árukká váltak. Több ezer tengerészgyalogos árasztotta el hétvégente a spanyol falut, ami miatt hamar elszaporodtak a bordélyházak a környéken. Egy körülbelül 11.000 fős faluban a „legjobb” időszakban 40 bordélyház működött és körülbelül 600 prostituált dolgozott. A kubai hatóságok akkor erre a területre tolerancia zónaként tekintettek. A tengerészgyalogosok akár tolmácsot és idegenvezetőt is igénybe vettek, hogy az ő segítségükkel hétvégente örömszerzés céljából kilátogassanak kubai területre. (Blog de Banderas, 2013)

A támaszpont a kubai forradalom kezdetéig aktívan működött. A katonai bázis 5-6000 kubai állampolgárnak adott állandó munkalehetőséget, főleg kisebb szolgáltatások területén (konyha, karbantartás, gépészet, gépkocsivezetés). Ez volt a foglalkoztatás legfontosabb forrása. Az ott dolgozók szerencsésnek érezhették magukat, mert a nagyon magas munkanélküliség és a szegénység kevés lehetőséget biztosított tisztességes munkát végezni kubai területen. Míg korábban több ezer kubai dolgozott a támaszponton, az 1959-es kubai forradalom után és azután, hogy Fidel Castro

felszólította az amerikaiakat a bázis elhagyására, a felek abban állapodtak meg, hogy azok a kubai állampolgárok, akik már a forradalom előtt is ott dolgoztak, megtarthatják a munkájukat, de új embereket már nem vehettek fel. Így 1990-ben már csak 18 kubai dolgozott a bázison. A két utolsó kubai munkás, 79 és 82 éves korukban 2013 januárjában hagyták el a bázist, ekkor mentek nyugdíjba. Ők ketten voltak az utolsók, akik nap, mint nap megtették az utat kubai területről amerikai területre. (Blog de Banderas, 2013)

A kubai forradalom után

Az igazán komoly feszültség 1959. január 1-je után jött, amikor Fidel Castro került hatalomra. Akkor a kubai vezetés megpróbálta hivatalos panasz formájában az ENSZ elé vinni az ügyet, de az ENSZ kettős állásfoglalást adott a fennálló helyzetre: egyrészt kimondta, hogy az Egyesült Államoknak nincs joga elfoglalni Kuba területét, másrészt viszont nem is lehet jogilag kényszeríteni, hogy elhagyja azt, hiszen van egy érvényben lévő szerződése. Ettől függetlenül a jelenlegi forradalmi kormány hivatalos álláspontja szerint az 1903-as megállapodás semmis, mert kényszer alatt írták alá Kubával, s így az Amerikai Haditengerészeti Bázist és a guantánamói területet olyan illegálisan megszállt területnek tekintik, ahol csak a prostitúciót, a szerencsejátékot és a kábítószer használatot ösztönözték és várják, hogy békés úton visszaszolgáltassák Kubának. (Blog de Banderas, 2013)

1934-ig az amerikai kormány által fizetett éves bérleti díj 2000 arany volt, azután 4000 dollárra emelték. Amikor 1959-ben Fidel Castro hatalomra került az új kormány a haditengerészeti bázis megszüntetését és az azonnali és feltétel nélküli visszaszolgáltatását követelte és visszautasította az évente esedékes bérleti díj elfogadását. A csekkeket a kubaiak 1960 óta őrzik, és arra készülnek, hogy amikor visszakapják a területet, akkor kiállítják őket, mint egy múzeumban. (May, 2015)

Mivel az Egyesült Államok elutasította ezt a követelést, a feszültség a két kormány között folyamatosan növekedett és a kubai kormány eltörölte a tolerancia zónát és betiltott mindenfajta olyan üzleti lehetőséget, aminek a bázishoz volt köze. A forradalmi kormány ezen felül további intézkedéseket hozott, amivel a bázis víz és ener-

gia ellátását célozta nehezíteni, és ami miatt a bázison élők kénytelenek voltak saját sótalanító üzemet és egy kis szelérőművet építeni, illetve az ivóvizet Jamaicából importálni.

1961. január 3-án Kuba és az Egyesült Államok között megszakadtak a diplomáciai kapcsolatok. Ennek ellenére a guantánamói területről az amerikaiak nem vonultak ki. Ezután, 1961 őszén a kubai csapatok 8 mérföldnyi kaktuszt ültettek északkeleti irányban a bázis köré, amit a berlini fal után, kaktusz falnak neveztek el, és ami elválasztja az amerikai tengerészeti bázist a Kuba által felügyelt területtől. A kubai forradalom után több ezer kubai állampolgár menekült a guantánamói haditengerészeti bázisra és ezzel próbálták megállítani azokat, akik a bázison akartak menedéket keresni. (Blog de Banderas, 2013)

Az 1962-es kubai rakétaválság idején a Kuba által megfogalmazott követelések egyike a támaszpont visszaszolgáltatása volt, de akkor a szovjet vezetés inkább amellel döntött, hogy az Egyesült Államok távolítsa el Törökországból a nukleáris rakétáit. Így ekkor nem sikerült Kubának elérnie a célját a támaszponttal kapcsolatban. Most a kapcsolatok normalizálásának folyamatában hasonlóan jár el. (García Barcala, 2016)

Láthatjuk, hogy az 1960-as és 1970-es évek között a konfliktus nagyon kiéleződött, bizonyos források szerint kisebb bombázások is voltak a bázis közelében, bár ezt az Egyesült Államok sosem ismerte el hivatalosan. 1979-ben, Carter elnök kétezer tengerészgyalogost küldött Guantánamóba válaszul a Kubában állomásozó 3000 szovjet katonára.

1986-ban a Guantánamo adott otthont az első és egyetlen McDonalds étteremnek Kubában. 2002 novemberében egy Subway szendvicsbárt nyitottak, majd további gyorséttermi láncok is megtelepedtek: KFC, A&W, Pizza Hut, Taco Bell, Starbucks and Breyers, de ezek a kubaiak által nem megközelíthetőek. Így az amerikai katonák könnyen otthon érezhetik magukat: dollárban fizetnek, a megszokott gyorséttermi kosztot fogyasztják, amerikai termékeket tudnak vásárolni, amerikai televíziót néznek, és sárga iskolabuszokkal közlekednek. (Blog de Banderas, 2013)

Az 1990-es években a bázist ismét próbára tették. A guantánamói repülőterek amerikai katonai légibázisként szolgáltak a Haiti ellen vezetett

invázióban. Több mint 45.000 haiti kivándorló érkezett ekkor a bázisra. A Szovjetunió és a keleti blokk összeomlása után a 90-es években, amikor a kubai gazdaság komoly válságba került, a kubai kormány kijelentette, hogy nem állít meg senkit, aki a kubaiak közül szeretné elhagyni a szigetet. Több ezer kubai indult meg a tengeren, hogy áthajózzon Florida partjaihoz. Ekkor az amerikai parti őrség emberei a Kubával szomszédos vizeken helyezkedtek el, begyűjtötték ezeket a menekülteket és a bázis felé terelték őket, ami aztán valódi menekülttáborrá vált. Amikor a bázis elérte a csúcspontját a befogadóképességében, akkor több mint 35.000 kubai és 35.000 haiti állampolgárnak nyújtott menedéket. Sokakat visszairányítottak Kubába, mert a nyilvántartás szerint az előéletükben bűnt követtek el, míg másokat harmadik országokban helyeztek el, elsősorban Panamába és Venezuelába küldték őket, de sokakat juttattak el Floridába is. (Blog de Banderas, 2013)

A rendezetlen migrációs helyzet miatt végül 1996-ban a két kormány megállapodott egymással abban, hogy az Egyesült Államok vállalja, hogy évente 20.000 vízumot kiállít a kubai kérelmezők számára. Kuba pedig visszafogadja azokat, akikről az USA azt állítja, hogy nem befogadhatóak, nem készül megtorlásra velük szemben és küzdeni fog az illegális kivándorlás ellen.

Kisebbszámúban a guantánamói bázison még ma is találhatóak kubai állampolgárok, akiket a karibi vizeket tartóztattak fel, miközben Észak-Amerika felé tartottak, és akiket azért nem telepítettek vissza Kubába, mert menekülésük okának a politikai üldözést jelölték meg. Guantánamón rendezik a jogi helyzetüket és vagy tovább küldik őket az USA-ba vagy más, harmadik országba.

1996-ban Bill Clinton amerikai elnök, miután az USA aláírta a taposóaknak betiltásáról szóló nemzetközi egyezményt, elrendelte annak az 50.000 aknának a mentesítését, amelyet még 1961-ben kezdtek el lerakni. A munkálatok 1999-ig tartottak. Kuba azt mondta, akkor fogja mentesíteni a kubai részt, amikor az amerikai elhagyták a bázist.

A 2001. szeptember 11-i terrortámadások után a bázison több fogolytáborot építettek a háborúban elfogott személyek bebörtönzésére. Ennek az új politikának a keretén belül felépítették a Delta Tábor, ahol közel 600 foglyot helyeztek

el, akik 42 különböző országból érkeztek, titkos repülőjáratokon. George W. Bush elnöksége alatt (2001-2009) az Egyesült Államok elismerte, hogy a guantánamói területen fogvatartottakra úgy tekintettek, mint akik nem amerikai területen tartózkodnak, ezért nem is védi őket az amerikai alkotmány, így bizonyos jogvédelmi lehetőségek sem vonatkoznak rájuk. (CNN, 2015)

Barack Obama amerikai elnök egyik választási ígérete a börtön megszüntetése volt. Röviddel a beiktatása után, 2009-ben alá is írt egy végrehajthó rendeletet a fogolytáborok bezárásáról, de ennek végrehajtása a mai napig várat magára. (*Diario Las Américas, García, 2015*), (*El País, Faus, 2015b*)

Guantánamó és Magyarország

A Guantánamói Támaszpont létezése mind politikailag mind jogilag igen kényes kérdés, és mivel Magyarország és Kuba között a távolság több mint 8000 km, külön érdekes, hogy mégis érinti Magyarországot az ügy politikai és jogi értelemben is, ugyanis két alkalommal is fogadott be a támaszpontból érkező foglyokat. (Lattmann, 2009)

Először a magyar-kubai kapcsolatok rovására és az Egyesült Államokkal fenntartott jó kapcsolatok megerősítése céljából 2007 októberében vett át Magyarország 28 kubai állampolgárt, akik a Guantánamói Támaszponton éltek már évek óta, elhagyva Kuba területét, végül menedékjogot kértek Magyarországtól, s be is fogadtuk őket. (Szabota, 2009) 2017-re már csak ketten élnek Magyarországon, a többiek nem hamar elhagyták és az Európai Unió másik országában telepedtek le. (Budapesti Kubai Konzulátus információja, 2016), (europapress, 2007)

Két évre rá ismét előkerült a téma, azonban akkor nem kubai állampolgárokról, hanem a fogolytáborba szállított rabok egyikéről szólt. A sajtó információi szerint amerikai diplomaták hónapokon át tárgyaltak magyar politikussal a guantánamói foglyok Magyarországra szállításáról. Ennek eredményeként végül a Bajnai-kormány jóváhagyásával 2009-ben egy palesztin fogoly érkezett Magyarországra. A döntéshozatal mind belpolitikai mind bilaterális diplomáciai szinten jelentős egyeztetés előzte meg. Végül azzal indokolták a döntést, hogy Magyarország ezzel a lépésével bizonyítja, hogy támogatja a

Barack Obama, amerikai elnök által bejelentett programot, hogy rövid időn belül bezárják a fogolytábor és így Magyarország is hozzá tud járulni a felszámoláshoz. ² (Szabota, 2009), (La tercera, 2009), (La nación, 2007)

Konklúzió

A Guantánamói Haditengerészeti Bázis létrejötte óta megosztja területileg és joghatóságilag az Antillák gyöngyét, a szigetország függetlensége óta egy speciális status quot hozott létre.

A kubai nép egy büszke nép, sokan úgy tartják, hogy a forradalom azért nem omlott össze, mert ezt a harcot azért a nemzeti függetlenségért vívják nap, mint nap, amit sokan nem is az 1902-es köztársaság kikiáltásához, hanem Fidel Castro forradalmának kezdetéhez kapcsolnak. A forradalom előtt inkább a **joghatósági határ** volt a meghatározó. A forradalom után, a joghatóságon túl jelentős **fizikai, mentális, erkölcsi és társadalmi határt is jelentett már** a támaszpont létezése. Fizikai a kaktusz függöny, majd a taposóaknak miatt. Mentális, mert sok kubai látja ellenségesnek és tartja irritálóknak az amerikai jelenlétet. Erkölcsi, mert sokan úgy gondolják, hogy a forradalom előtt az amerikaiak Kubát Latin-Amerika legnagyobb bordélyházává változtatták. Társadalmi, mert óriási különbségek vannak a fizetések és nyugdíjak között.

A forradalom betiltott minden üzleti, kereskedelmi lehetőséget, de sem az infrastruktúrát, sem az idegenforgalmat nem fejlesztette ezen a területen, betiltotta, hogy újabb dolgozókat vegyenek fel a bázisra, miközben azok, akik ott dolgoztak vagy onnan kapták a nyugdíjukat, sokkal magasabb összegekhez jutottak, mint akik kubai megélhetésből akarnak boldogulni. Problémát okoz a halálszát, hogy az amerikai fennhatóság alá tartozó vizeken sokkal jobb a fogás és a halállomány, ezzel elveszik a halászok boldogulásának lehetőségét is. Bázis határ abból a szempontból is, hogy az 1961 óta fennálló és kereskedelmi, gazdasági, pénzügyi embargó miatt Kubában nem található semmilyen amerikai termék, étteremlánc, vállalat. Nem elérhető amerikai rádió- vagy televízió adás. A kapcsolatok normalizálása adott lehetőséget arra, hogy például, hogy a Google megtelepedjen Kubában, de a forradalom előtti amerikai autókön kívül, nemsok amerikai termékkel találkozni a szigeten. Ezzel szemben a bázison min-

den elérhető, habár a tiltás pont amerikai oldalról érkezik. (BBC, Rainsford, 2014)

Mivel a kubai egy büszke nép és folyamatosan a **nemzeti szuverenitásért** harcol, az egyértelmű hogy a támaszpont jelenlétével az Egyesült Államok megsérti Kuba függetlenségét és önrendelkezési jogát és nemcsak szimbolikusan. Ezért a forradalmi kormány programjának része, hogy egyszer és mindenkorra visszaszerezze azt, legalábbis politikai diskurzus szinten. (MINFAR, 2003)

Korábban a kubai rakétaválság idején gondolták úgy, hogy az megfelelő alkalom erre, most a kapcsolatok normalizálása adja ennek a kérdésnek a rendezési lehetőségét. A dolgozat írásakor, 2017 májusában még nem ismerjük az új amerikai elnök Donald Trump Kuba-politikájának elemeit és nem ismerjük, milyen céljai vannak az elődje, Barack Obama által megkezdett folyamatokkal vagy milyen terve van a Guantánamói Haditengerészeti Bázissal, de mindenképp érdekes lesz, amikor a felek tesznek egy lépést valamelyik irányba.

RÉTI ESZTER ZSUZSANNA

Felhasznált források

Horvát János: Kubai retró, Geopen Könyvkiadó 2013 (*Horvát, 2013*)

Lattmann Tamás: Fogolytábor a Guantánamói támaszponton (*Lattmann, 2009*)

http://www.nemzetesbiztonsag.hu/cikkek/lattmann_tamas-fogolytabor_a_guantanamoi_tamaszponton.pdf

Szarka Evelin: A büszke Kuba, Publikon Kiadó 2013, (*Szarka, 2013*)

Elier Ramírez Cañedo: El Tratado de Relaciones de 1934 y la base naval norteamericana en Guantánamo. Nuevo rostro de una ilegalidad, a Cubadebate kubai online állami napilap oldaláról - (*Ramírez Cañedo, 2016*)

<http://www.cubadebate.cu/especiales/2016/02/06/el-tratado-de-relaciones-de-1934-y-la-base-naval-norteamericana-en-guantanamo-nuevo-rostro-de-una-ilegalidad/>

A kubai kormány, a Kubai Fegyveres Erők Minisztériumának (MINFAR) hivatalos online tájékoztató felülete (2003) (*MINFAR, 2003*)

http://www.cubagob.cu/ingles/otras_info/minfar/Base_Gtmo.htm

A Lillian Goldman Law Library online felülete az 1903-as megállapodás Kuba és az USA között a guantánamói területéről: *Agreement Between the United States and Cuba for the Lease of Lands for Coaling and Naval stations; February 23, 1903*

http://avalon.law.yale.edu/20th_century/dip_cuba002.asp

Jesús García Barcala blogja: ¿Por qué Estados Unidos sigue en Guantánamo? (2016)(*García Barcala, 2016*)

<http://www.cienciahistorica.com/2016/05/31/estados-unidos-sigue-guantanamo>

Diario Las Américas, amerikai, online napilapban megjelent, Iván García: Críticas de Cuba a Guantánamo esconden hipocresía del régimen (2015)(*Diario Las Américas, García, 2015*)

<http://www.diariolasamericas.com/criticas-cuba-guantanamo-esconden-hipocresia-del-regimen-n3121909>

Blog de Banderas, kolumbiaiszerzőblogja: La casa del Tío Sam en Cuba: una mirada a la Base Naval de Guantánamo (2013)(*Blog de Banderas, 2013*)

<https://blogdebanderas.com/2013/06/02/lacasa-del-tio-sam-en-cuba-una-mirada-a-la-base-naval-de-guantanamo/>

BBC online felülete, Sarah Rainsford: El otro lado de la Bahía de Guantánamo (2014), (*BBC, Rainsford, 2014*)

http://www.bbc.com/mundo/noticias/2014/08/140716_cuba_bahia_de_guantanamo_lado_cubano_jp

BBC online felülete, Daniel García Marco: ¿Cuánto y cómo paga EE.UU. a Cuba por el alquiler de Guantánamo? (2016) (*García Marco, 2016*)

http://www.bbc.com/mundo/noticias/2016/03/160307_cuanto_como_paga_eeuu_cuba_alquiler_guantanamo_dgm

CNN español online felülete: La base naval de la Bahía de Guantánamo, en datos (2015) (*CNN, 2015*)

<http://cnnespanol.cnn.com/2015/07/23/labase-naval-de-la-bahia-de-guantanamo-en-datos/>

El País online felülete, Joan Faus: Guantánamo, el laboratorio del deshielo (2015) (*El País, Faus, 2015a*) továbbá Joan Faus: Guantánamo, la mancha indeleble (*El País, Faus, 2015b*)

http://internacional.elpais.com/internacional/2015/05/11/actualidad/1431295972_109706.html

Nick Miroff: ¿Volverá Guantánamo al poder de Cuba?

<http://economista.com.mx/internacional/2015/05/23/volvera-guantanamo-poder-cuba>

Red de Seguridad y Defensa de América Latina: Capítulo 15: Cuba, a Kubai Külügyminisztérium 2002-es nyilatkozatai alapján

<http://www.resdal.org/ebook/AtlasRESDAL2010/print/page185.pdf>

Joshua May: Dual -Promise Doctrine: Guantanamo Bay as a Microcosm of US-Cuba Relations (2015) (*May, 2015*)

<https://www.binghamton.edu/history/resources/journal-of-history/May.pdf>

Congressional Research Service, Jennifer K. Elsea, Daniel H. Else: Naval Station Guantanamo Bay: History and Legal Issues regarding Its Lease Agreements (2016)(*Elsea – Else, 2016*)

<https://fas.org/sgp/crs/natsec/R44137.pdf>

Szobota Zoltán: Guantánamói rabok jönnének Magyarországra (2009)(*Szabota, 2009*)

http://www.hetek.hu/belfold/200902/guantanamoi_rabok_jonnenek_magyarorszagra

La naciónargentín online felület: Más de 20 cubanos piden asilo político a Hungría (2007) (*La nación, 2007*)<http://www.lanacion.com.ar/951837-mas-de-20-cubanos-piden-asilo-politico-a-hungria>

europapresshírügynökség online felülete: Cuba censura al Gobierno húngaro por conceder asilo político a 29 cubanos detenidos en Guantánamo (2007)(*europapress, 2007*)

<http://www.europapress.es/internacional/noticia-cuba-hungria-cuba-censura-gobierno-hungaro-conceder-asilo-politico-29-cubanos-detenidos-guantanamo-20070823044319.html>

La tercera, chilei online felület: Hungría se suma a países europeos que recibirán a presos de Guantánamo (2009)(*La tercera, 2009*)<http://www.latercera.com/noticia/hungria-se-suma-a-paises-europeos-que-recibiran-a-presos-de-guantanamo/>

ABSTRACT

This article offers a brief explanation on the situation of Guantanamo Bay and the dispute it generates between the United States and Cuba. The Guantanamo Naval Base, referred to as Gitmo by the Anglo-Saxon press, operates as a military enclave in Cuba. It works as an island in the island and creates boundaries not only territorially and legally, but also it has created a serious social and mental boundary between people, since the two countries were forced to live together, while they had no diplomatic relations for more than 50 years.

Since the Cuban Revolution, which began on 1 January 1959, the relationship between Cuba and the United States had been deteriorated. The governments of these two countries were barely treated for 50 years. The situation changed on 17 December 2014, when the leaders of the countries, Raúl Castro and Barack Obama, announced their mutual intention to normalize relations. This is a long process and one of its restrictive factors is the issue of the Guantanamo Naval Base, which is under US jurisdiction,

but it is located in Cuban territory. The Cuban government has clearly clarified at the beginning of the negotiations that a part of normalization of bilateral relations is that the United States returns the area to Cuba unconditionally and retires its troops from the area.

The article gives a brief historical explanation about the issue, highlighting the territorial and geopolitical importance of the question and pointing out the difficulties and barriers created by the base.

Jegyzetek

1. A fogolytáborok és az Egyesült Államok terror elleni háborúja és annak részeként végrehajtott intézkedései nem témája a dolgozatnak, így annak emberi jogi kérdéseire nem is térek ki. Bővebben magyarul is olvasható: http://www.nemzetesbiztonsag.hu/cikkek/lattmann_tamas-fogolytabor_a_guantanamoi_tamaszponton.pdf

2. Bővebben: <http://www.origo.hu/itthon/20110909-a-guantanamoi-fogoly-befogadasanak-hattererol-is-beszamolnak-a-wikileakstavisatok.html>